

KÓNYA LAJOS

Kónya Lajos, Kossuth-díjas költő 1914. november 2-án született Felsőgallán, apja segédszabó volt, a szegénység elől menekülve a család számos helyen megfordult, fél évig még Franciaországban is éltek. A sárvári érettségi után Kónya Lajos 1932-ben vették fel a Soproni Tanítóképzőbe, ahol 1937-ben szerzett tanítói oklevelet.

A soproni időszak nagy hatással volt rá, első két verseskötete (Úti sóhaj, Te vagy-e az?) itt jelent meg 1936-1937-ben. Ezután elkerült Sopronból, de a városba rendszeresen visszatért, attól nem szakadt el. A második világháborúban megjárta a Don-kanyart, és onnan már erős baloldali elkötelezettséggel tért vissza. Versei is tükrözik ezt, a kommunista hatalom kétszer is Kossuth-díjat adományozott neki, 1950-ben Fények a Dunán, 1953-ban Bányászlámpácskák című kötetéért. 1950-1954 között az Írószövetség főtitkára volt. 1953-1956 között országgyűlési képviselőként vett részt a közéletben, de a kommunista rendszerből kezdett kiábrándulni. 1956-ban megjelent Hej, búra termett az idő című frontnaplója, amelyet az első hiteles második világháborús - Magyarország szerepét ábrázoló -, haditudósításnak tekintenek. Az 1956-os forradalom ügyét mindvégig támogatta, ezért kegyvesztetté vált, kezdetben munka nélkül, majd gimnáziumi könyvtárosként élt. Az ekkor is termékeny költő 1961-ben megjelent Hazai táj című kötetében, Soproni harangok címmel 25 verssel emlékezett meg a városról, és soproni ihletésű verseket az Emlék és intelem című kötetébe is írt. Az 1960-as években prózaírással is foglalkozott, két önéletrajzi regénye jelent meg, a második halála után, Soproni évek címmel. Ez dolgozta fel életének tanítóképzős szakaszát. 1971-től a Petőfi Irodalmi Múzeum munkatársa lett.

Életének betegség vetett véget 1972. július 13-án. Sopronban a Győri út 1. szám alatti házon emléktábla őrzi nevét.

Irodalom:

Sarkady Sándor (szerk.): Aranykönyv 2000. Sopron: Quint Reklámügynökség, 1999. p. 214.

Becht Rezső: Kónya Lajos (1914–1972) In: Soproni Szemle 26. évf. 4. sz. (1972). p. 374-377.

Jávor Ottó: Kónya Lajosról In: Soproni Szemle 38. évf. 2. sz. (1984). p. 184-187.

Tatai Zoltán: Kónya Lajos élete és munkássága. In: Soproni Füzetek '98. Szerk.: Sarkady Sándor p. 324-344.